

Wetenschapspel Expeditie Moendoes straks op alle Vlaamse basisscholen

De Jonge Academie lanceert een digitale editie van het bordspel Expeditie Moendoes. Kinderen leren via het spel van de wetenschap in het klein waar onderzoek écht om draait: nieuwsgierigheid, creativiteit en samenwerking. Jong geleerd ...

In Expeditie Moendoes kruipen de spelers in de huid van een team wetenschappers dat op de onbekende planeet Moendoes terechtkomt. Aan de hand van bronnen brengen ze de planeet in kaart en onderzoeken ze haar planten, dieren en klimaat. Ze bestuderen ook de intelligente bewoners van de planeet, de Moendianen, en hun taal, cultuur, geschiedenis en rekenstelsel. Na controle (wetenschappelijke review) worden de onderzoeksresultaten gepubliceerd en kunnen ze door alle spelers geraadpleegd worden. Het competitieve element — per team zo veel mogelijk publicaties behalen — kan meer of minder worden benadrukt, maar de spelers moeten in ieder geval samenwerken met hun teamleden om resultaten te behalen. De planeet Moendoes is dan wel een fictieve planeet, in het spel ontdekken kinderen hoe wetenschap werkt door écht op wetenschappelijk onderzoek uit te gaan.

Expeditie Moendoes werd 10 jaar geleden ontwikkeld in Nederland en wordt intussen gespeeld in heel wat landen, waaronder Israël, de Filipijnen en Japan. De eerste wetenschappelijke studies tonen aan dat Expeditie Moendoes de interesse in wetenschap weet aan te wakkeren.¹ Niet toevallig wordt het spel best gespeeld door kinderen van 10 tot 14 jaar. In die levensperiode ontwikkelen ze een beeld van wetenschap dat doorgaans onveranderd blijft. Kinderen hebben

helaas nog vaak een al te eng idee van wat wetenschap is en vereenzelvigen het met labwerk, droog en saai of alleen voor wiskundige genieën, dus niet voor iedereen weggelegd. Ze beseffen vaak niet dat wetenschap ook draait om nieuwsgierigheid, creativiteit en logisch denken, competenties die kinderen — doorgaans met plezier — elke dag gebruiken als ze leren en spelen.

Omdat de Jonge Academie het belangrijk vindt om dat vertekende beeld van wetenschap open te breken en kinderen het plezier van wetenschap te laten ervaren, werkten we de voorbije jaren aan een digitale versie van het originele Expeditie Moendoes bordspel. Dat verlaagt de drempel voor leerkrachten die het spel in de klas willen spelen en verhoogt het gebruiksgemak. Al wat je nodig hebt, zijn twee toestellen met internet. Het overige spelmateriaal is te vinden via www.moendoes.be. In het voorjaar van 2022 lanceert de Jonge Academie het spel in Vlaanderen en krijgt elke Vlaamse basisschool een gratis spelmap met de gedrukte bronnen en onderzoeksvragen. Middelbare scholen of jongerenorganisaties kunnen hun gratis exemplaar aanvragen of het spelmateriaal zelf downloaden.

Wil je zelf het plezier van wetenschap (her)ontdekken, speel dan Expeditie Moendoes met www.moendoes.be en de handleiding op de achterzijde.

1 Kleinhans, M., Verkade, A., Van Wessel, T., Bastings, M., Marra, W., Van Gog, T., Van Westrenen, W., Reichwein, M. "Moon, Mars and Mundus: Primary school children discover the nature and science of planet Earth from experimentation and extra-terrestrial perspectives." *Netherlands Journal of Geosciences*, vol 95, 2, 2016, pp. 203–214, doi:10.1017/njg.2015.2; Verkade, A., en Kleinhans, M. G. "Expedition Mundus: a very broad range of school children do science in a classroom game." 13th International Public Communication of Science and Technology Conference, 5–8 May 2014, Salvador, Brazil, 13 pp.

Een wetenschappelijk spel voor onderzoekers van 9 tot 99 jaar.

DOEL
Kom zo veel mogelijk te weten over de planeet Moendoes.

DUURTIJD
Ca. 50 min. plus eventuele nabespreking.

BENODIGDHEDEN
Expeditie Moendoes spelmap of de website www.moendoes.be voor de **BRONNEN** en de **VRAGEN**;
2 computers.

VOORBEREIDING

Neem de **BRONNEN** uit de spelmap of print ze via de website. Verdeel ze over de ruimte. Downloaden en digitaal raadplegen kan ook.

Neem de **VRAGEN** uit de spelmap of print ze via de website. De bolletjes geven de moeilijkheidsgraad aan. Verdeel de spelers in groepen van 2-3 onderzoekers. Geef elke groep evenveel **VRAGEN** om mee te starten. Ga met beide apparaten naar <https://moendoes.idlab.uantwerpen.be/start>

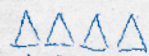
- Open het **SPELEIDERSCHERM** op computer 1 en vul in: duurtijd (45 min) en aantal groepen.
- Open het **KLASSCHERM** op computer 2 en geef de gegenereerde code in.

SPELVERLOOP

- De speelleider leest het **STARTVERHAAL** voor of speelt het af (via de spelmap of website).
- De spelers gaan aan de slag om de **VRAGEN** op te lossen met behulp van de **BRONNEN**.
- De spelers laten elk antwoord controleren bij de speelleider, die het nummer van de vraag ingeeft op het **SPELEIDERSCHERM**.
- Juiste antwoorden worden gepubliceerd! Op het **KLASSCHERM** kunnen de spelers alle publicaties raadplegen.
- Spelers die al hun vragen hebben beantwoord, krijgen nieuwe vragen van de speelleider.
- Het spel eindigt als de tijd om is. Er kan een winnaar worden aangeduid, maar dat moet niet.
- De speelleider doet de **NABESPREKING** (via de spelmap of website).

oude jaartelling Moendianen

nieuwe jaartelling Moendianen

panna kapoeki maja

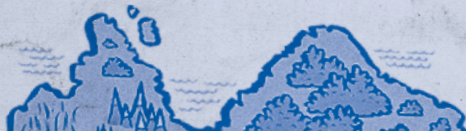
okke deffe tedep

anno blof blof

nu

The
on
sio
exi
mu
is r
chil
lost
late
this
wou
the